

יום ב', י"ג באדר תשס"ט (09 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה..."

"וְכָל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ פְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהֶמֶן--כִּי-כֵן צָוָה-לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמֶרְדֳּכִי--
לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה." [אסתר ג' 2]

"ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה... ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצוות המלך וכו' כי הגיד להם אשר הוא יהודי". [אסתר ג' 2-4]

ותמוה, וכי לא הכירו את מרדכי, והרי מרדכי היה אדם חשוב, ומקום מושבו בשער המלך, וכולם ידעו שהוא יהודי.

אומר ר' לוי יצחק מברדיצ'ב כי מרדכי היה מחשובי בית המלך, ואף היה שר. השרים לא נצטוו להשתחוות להמן, אלא רק עבדי המלך נצטוו להשתחוות לו. אך מרדכי אמר שהוא לא משתחוה להמן לא בגלל היותו שר שפטור מלהשתחוות, אלא מפני שהוא יהודי. גם אם לא היה שר, לא היה משתחוה. וזה מה שאמרו עבדי המלך להמן, שמרדכי אומר שהוא לא משתחוה מפני שהוא יהודי.

ולמה לא נאמר ומרדכי אינו כורע ואינו משתחוה בלשון הווה, לומר שגם בעתיד אם יצטוו לכרוע הוא לעולם לא יכרע ולא ישתחוה!

וזה מה שנאמר במדרש, שאסתר שלחה למרדכי שלא יתקוטט עם המן, ולא יתגרה בו. ולא מובן, וכי רצתה אסתר שמרדכי ישתחוה ח"ו. אלא אסתר רצתה שמרדכי לא יגיד שאינו משתחוה מפני שהוא יהודי, אלא יאמר שהוא אינו צריך להשתחוות כי הוא שר. ואילו מרדכי ראה צורך לקדש שם שמיים, שלא יעלה על דעת איש שאילו נצטווה היה משתחוה ח"ו, כי יהודי לא משתחוה.

מובא בשם האר"י ז"ל שמרדכי תיקן את מה שיעקב השתחוה לעשו. וחז"ל מבקרים את יעקב אבינו על כך. מרדכי הוא המשך של יעקב אבינו והמן הוא המשך של עשו הרשע, ובזה שמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה להמן נעשה התיקון. מכאן יש ללמוד דרך הנהגה, כאשר ניתנת פקודה בניגוד לתורה ואפשר להתחמק מלקיים את הפקודה בתירוצים שונים, לא טוב להשתמש בתירוצים אלא להכריז: אני אינני עובר על דברי תורה, ומסיבה זו לא אקיים את הפקודה. זו ההנהגה הנכונה גם אם יש סיכון בהנהגה כזו.

כך נהג מרדכי והוא בוודאי סיכן את עצמו וגם את הציבור כולו. אך בזה הוא תיקן וחזק את האמונה וקדש את ד'. והתוצאה ברורה, לא רק שמעשה זה לא הזיק לישראל, אלא אדרבה ונהפוך הוא, הצרה נהפכה לישועה גדולה, "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם", "וליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר" - כן תהיה לנו בקרוב בקרוב.

[למקור המאמר, ללחוץ כאן]

ברברה ואני מאחלים לכל משפחת קוראי הדף -

"לְיִהוּדִים הֵיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשֵׁשׁ וְיָקָר." [אסתר ח' 16]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים ופורים שמח לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', י"ג באדר תשס"ט (09 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978



חג פורים שמח!

"לְיִהוּדִים הַיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר." [אסתר ח' 16]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים ופורים שמח לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל